

**CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE**

23 juin 2004

PROJET DE LOI
supprimant l'interdiction légale**SOMMAIRE**

1. Résumé	3
2. Exposé des motifs	4
3. Avant-projet	7
4. Avis du Conseil d'Etat	8
5. Projet de loi	9
6. Annexe	11

**BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS**

23 juni 2004

WETSONTWERP
**tot afschaffing van de wettelijke
onbekwaamheid****INHOUD**

1. Samenvatting	3
2. Memorie van toelichting	4
3. Voorontwerp	7
4. Advies van de Raad van State	8
5. Wetsontwerp	9
6. Bijlage	11

Le Gouvernement a déposé ce projet de loi le 24 juin 2004.

Le «bon à tirer» a été reçu à la Chambre le 29 juin 2004.

De Regering heeft dit wetsontwerp op 24 juni 2004 ingediend.

De «goedkeuring tot drukken» werd op 29 juni 2004 door de Kamer ontvangen.

<i>cdH</i>	<i>: Centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V</i>	<i>: Christen-Democratisch en Vlaams</i>
<i>ECOLO</i>	<i>: Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
<i>FN</i>	<i>: Front National</i>
<i>MR</i>	<i>: Mouvement Réformateur</i>
<i>N-VA</i>	<i>: Nieuw - Vlaamse Alliantie</i>
<i>PS</i>	<i>: Parti socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	<i>: Socialistische Partij Anders - Sociaal progressief internationaal, regionalistisch integraal democratisch toekomstgericht.</i>
<i>VLAAMS BLOK</i>	<i>: Vlaams Blok</i>
<i>VLD</i>	<i>: Vlaamse Liberalen en Democraten</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

DOC 51 0000/000 : Document parlementaire de la 51e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif

QRVA : Questions et Réponses écrites

CRIV : Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)

CRABV : Compte Rendu Analytique (couverture bleue)

*CRIV : Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)
(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)*

PLEN : Séance plénière

COM : Réunion de commission

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

DOC 51 0000/000 : Parlementair document van de 51e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer

QRVA : Schriftelijke Vragen en Antwoorden

CRIV : Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)

CRABV : Beknopt Verslag (blauwe kaft)

*CRIV : Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)
(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)*

PLEN : Plenum

COM : Commissievergadering

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :

Place de la Nation 2

1008 Bruxelles

Tél. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.laChambre.be

e-mail : publications@laChambre.be

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :

Natieplein 2

1008 Brussel

Tel. : 02/ 549 81 60

Fax : 02/549 82 74

www.deKamer.be

e-mail : publicaties@deKamer.be

RÉSUMÉ

Le présent projet de loi a pour objectif de supprimer l'interdiction légale, liée à certaines condamnations à une peine criminelle. L'interdiction légale - qui a été instituée par le Code pénal de 1791 et après reprise mutatis mutandis - ne s'inscrit pas dans le cadre d'une politique pénitentiaire moderne. La doctrine et diverses initiatives parlementaires ont déjà, à juste titre et à plusieurs reprises, remis en question ce système obsolète et ses objectifs, intrinsèquement contradictoires.

En attendant la poursuite de l'examen parlementaire du rapport final de la Commission Loi de principes concernant l'administration pénitentiaire et le statut juridique des détenus, le gouvernement a décidé de d'ores et déjà régler cet aspect. Une modification immédiate de l'article 23 alinéa 2 du Code pénal est rendue nécessaire par le remplacement du Conseil supérieur de la politique pénitentiaire et de la commission administrative par un Conseil central de Surveillance pénitentiaire et des Commissions de surveillance.

Le projet de loi prévoit alors l'abrogation des articles 21 à 24, 89 et 90 du Code pénal et une adaptation ponctuelle de l'article 15 de la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle à la suppression de l'interdiction légale.

SAMENVATTING

Dit wetsontwerp heeft tot doel de wettelijke onbekwaamheid die aan bepaalde criminele veroordelingen is verbonden, af te schaffen. Deze instelling van wettelijke onbekwaamheid – die in het Strafwetboek van 1791 werd ingeschreven en later telkens, mutatis mutandis, werd overgenomen – past niet in een modern penitentiair beleid. De doctrine en diverse parlementaire initiatieven hebben reeds terecht en meerdere malen dit verouderde stelsel en de intrinsiek tegenstrijdige doelstellingen ervan in vraag gesteld.

In afwachting van het vervolg van het parlementair onderzoek van het eindverslag van de Commissie Basiswet gevangeniswezen en rechtspositie van gedetineerden, heeft de regering beslist om dit aspect nu al te regelen. Een onmiddellijke wijziging van artikel 23, tweede lid, van het Strafwetboek is noodzakelijk geworden wegens de vervanging van de Hoge Raad voor Penitentiair Beleid en de bestuurscommissie door een Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen en Commissies van Toezicht.

Het wetsontwerp voorziet aldus in de opheffing van de artikelen 21 tot 24, 89 en 90 van het Strafwetboek en in een punctuele aanpassing van het artikel 15 van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling, aan de opheffing van de wettelijke onbekwaamheid.

EXPOSE DES MOTIFS

MESDAMES, MESSIEURS,

1. Introduction

Certaines condamnations à une peine criminelle entraînent, en vertu de l'article 21 du Code pénal, un état d'interdiction légale dans le chef du condamné, et ce pour la durée de la peine. L'interdiction, qui consiste en une mesure civile, enlève au condamné la capacité d'administrer ses biens et d'en disposer, sauf par testament et par contrat de mariage. Le condamné ne peut par ailleurs se voir remettre aucune somme, provision ou portion de ses revenus (article 24 du Code pénal).

L'interdiction légale a été instituée par le Code pénal de 1791 et reprise *mutatis mutandis* par les Codes de 1810 et 1867. Divers objectifs ont été associés, au fil du temps, à ce système: éviter que le détenu puisse utiliser ses biens pour organiser une évasion, empêcher les détenus plus fortunés d'obtenir, en les achetant, des privilèges, et éviter que les biens du détenu restent non gérés pendant une longue période.

La doctrine et diverses initiatives parlementaires ont déjà, à juste titre et à plusieurs reprises, remis en question ce système obsolète et ses objectifs, intrinsèquement contradictoires¹.

Il apparaît d'abord que l'interdiction légale mène actuellement à des discriminations injustifiées. L'interdiction ne concerne en effet que les condamnations à une peine criminelle, à l'exclusion des peines correctionnelles. Or, la durée d'une peine correctionnelle peut dépasser celle de certaines peines criminelles. Ainsi, un condamné à une peine d'emprisonnement de dix ou

¹ Voir par exemple: LEGROS, R., Avant-projet de Code pénal, Bruxelles, *Moniteur belge*, 1985, 161; VAN LAETHEM, W., «De wettelijke onbekwaamheid van veroordeelden» dans VANDEPLAS, A., ARNOU, P., VAN OVERBEKE, S., *Strafrecht en strafvordering. Commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Kluwer Rechtswetenschappen België, s.d., feuillets mobiles, numéro 3; VAN DEN BERGE, Y., *Uitvoering van vrijheidstraffen en rechtspositie van gedetineerden*, Bibliothèque de Droit pénal Larquier, 2002, 156 – 153 Proposition de loi du 2 avril 1993 relative à l'interdiction légale (déposée par Messieurs Ducarme, Duquesne, Gol et Michel), *Doc. Chambre*; 1992-93, 968/1; Rapport final de la Commission «Loi de principes concernant l'administration pénitentiaire et le statut juridique des détenus», Rapport final fait par Messieurs Vincent Decroly et Tony Van Parys, *Doc. Chambre*, 2000-2001, 1076/001.

MEMORIE VAN TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

1. Inleiding

Sommige veroordelingen tot een criminele straf hebben, krachtens artikel 21 van het Strafwetboek, een toestand van wettelijke onbekwaamheid tot gevolg voor de veroordeelde, en dit voor de duur van de straf. De wettelijke onbekwaamheid, die een burgerrechtelijke maatregel is, ontnemt aan de veroordeelde de bekwaamheid om zijn goederen te beheren en erover te beschikken, behalve bij testament en bij huwelijkscontract. Aan de veroordeelde kan bovendien geen som, voorschot of gedeelte van zijn inkomsten worden uitgekeerd (artikel 24 van het Strafwetboek).

De instelling van de wettelijke onbekwaamheid werd ingevoerd door het Strafwetboek van 1791 en *mutatis mutandis* overgenomen door de Wetboeken van 1810 en 1867. Aan deze instelling werden verscheidene doelstellingen gekoppeld: voorkomen dat de gedetineerde zijn goederen zou kunnen aanwenden om een ontvluchting te organiseren, verhinderen dat rijke gedetineerden voorrechten zouden kunnen afkopen en vermijden dat de goederen van de gedetineerde gedurende een langere periode onbeheerd zouden achterblijven.

De doctrine en diverse parlementaire initiatieven hebben reeds terecht en meerdere malen dit verouderde stelsel en de intrinsiek tegenstrijdige doelstellingen ervan in vraag gesteld.¹

In de eerste plaats blijkt dat de wettelijke onbekwaamheid thans tot ongerechtvaardigde discriminaties leidt. De onbekwaamheid heeft immers alleen betrekking op degenen die veroordeeld werden tot een criminele straf, met uitsluiting van de correctionele straffen. De duur van een correctionele straf kan echter langer zijn dan die van bepaalde criminele straffen. Zo behoudt iemand die ver-

¹ Zie bijvoorbeeld: LEGROS, R., Voorontwerp van Strafwetboek, Brussel, *Belgisch Staatsblad*, 1985, 161; VAN LAETHEM, W., «De wettelijke onbekwaamheid van veroordeelden» in VANDEPLAS, A., ARNOU, P., VAN OVERBEKE, S., *Strafrecht en strafvordering. Commentaar met overzicht van rechtspraak en rechtsleer*, Kluwer Rechtswetenschappen België, s.d., losbladig, randnummer 3; VAN DEN BERGE, Y., *Uitvoering van vrijheidstraffen en rechtspositie van gedetineerden*, Bibliotheek Strafrecht Larquier, 2002, 156 – 153; Wetsvoorstel van 2 april 1993 betreffende de wettelijke onbekwaamheid (ingediend door de heren Ducarme, Duquesne, Gol en Michel), *Parl. St. Kamer*; 1992-93, 968/1; Eindverslag van de Commissie «Basiswet gevangeniswezen en rechtspositie van gedetineerden», Eindverslag uitgebracht door de Heren Vincent Decroly en Tony Van Parys, *Parl. St. Kamer*, 2000-2001, 1076/001.

vingt ans conserve sa capacité juridique, contrairement au condamné à une peine criminelle de cinq années de réclusion, qui perd sa capacité juridique.

Outre le caractère discriminatoire de la mesure, cet exemple révèle son inefficacité et son inadéquation aux objectifs poursuivis.

La pratique révèle par ailleurs que le souci affirmé de protéger les biens du condamné est mal rencontré: l'article 23 du Code pénal, qui prévoit la désignation d'un curateur pour gérer les biens du condamné en état d'interdiction légale, est en pratique inappliqué, ce qui peut soulever des difficultés.

En outre, l'élaboration concrète du système de l'interdiction légale n'entraîne pas la protection des biens du condamné. Partant de ces questions et de ces observations, la doctrine conclut qu'en fait, l'interdiction légale est une peine supplémentaire pour les auteurs de certains faits graves plutôt qu'un «statut de protection».

Comme l'affirme à raison le rapport final de la Commission «Loi de principes concernant l'administration pénitentiaire et le statut juridique des détenus», le système obsolète de l'interdiction légale est difficilement compatible avec les conceptions pénitentiaires modernes, telles qu'elles sont également énoncées dans ce rapport, et plus particulièrement avec les principes fondamentaux que sont: le principe de la limitation des dommages liés à la détention, le principe de la responsabilisation et le principe de la limitation de la peine privative de liberté à la perte, en tout ou partie, du droit d'aller et venir librement.

En attendant la poursuite de l'examen parlementaire du rapport final de la Commission Loi de principes concernant l'administration pénitentiaire et le statut juridique des détenus, le gouvernement a décidé de d'ores et déjà régler cet aspect. Une modification immédiate de l'article 23 alinéa 2 du Code pénal est rendue nécessaire par le remplacement du Conseil supérieur de la politique pénitentiaire et de la commission administrative par un Conseil central de Surveillance pénitentiaire et des Commissions de surveillances (arrêté royal du 4 avril 2003 modifiant l'arrêté royal du 21 mai 1965 portant règlement général des établissements pénitentiaires). Cette disposition prévoit en effet que la Commission administrative commet un administrateur provisoire, choisi parmi ses membres, pour prendre soin

oordeeld werd tot een gevangenisstraf van tien of twintig jaar zijn handelingsbekwaamheid, terwijl iemand die een criminele straf van vijf jaar oploopt die handelingsbekwaamheid verliest.

Naast het discriminerende karakter van deze maatregel, toont dit voorbeeld er ook de inefficiëntie en onaangepastheid van aan.

De praktijk toont verder aan dat aan de bezorgdheid om de goederen van de veroordeelde te beschermen niet wordt tegemoet getreden: artikel 23 van het Strafwetboek, dat voorziet in de benoeming van een curator om de goederen te beheren van de veroordeelde die in wettelijke staat van onbekwaamheid is, wordt in de praktijk niet toegepast, wat tot problemen kan leiden.

Bovendien leidt de concrete uitwerking van de instelling van de wettelijke onbekwaamheid niet tot een bescherming van de goederen van de veroordeelde. Uitgaande van deze vraagstellingen en opmerkingen wordt door de rechtsleer geconcludeerd dat de wettelijke onbekwaamheid in feite een bijkomende straf is voor plegers van bepaalde zware feiten, dan een zogenaamd «beschermingsstatuut».

Zoals het eindrapport van de Commissie Basiswet gevangeniswezen en rechtspositie van gedetineerden terecht stelt is de verouderde instelling van de wettelijke onbekwaamheid bezwaarlijk te verzoenen met de moderne penitentiaire opvattingen zoals die ook worden verwoord in het rapport en dit meer bepaald met de basisbeginselen: het schadebeperkingsbeginsel, het responsabiliseringsbeginsel en de beperking van de vrijheidstraf tot het geheel of gedeeltelijk verlies van het recht om vrij te komen en te gaan.

In afwachting van het vervolg van het parlementair onderzoek van het eindverslag van de Commissie Basiswet gevangeniswezen en rechtspositie van gedetineerden, heeft de regering beslist om dit aspect nu al te regelen. Een onmiddellijke wijziging van artikel 23, tweede lid, van het Strafwetboek is noodzakelijk geworden wegens de vervanging van de Hoge Raad voor Penitentair Beleid en de bestuurscommissie door een Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen en Commissies van Toezicht (Koninklijk Besluit van 4 april 2003 tot wijziging van het Koninklijk Besluit van 21 mei 1965 houdende algemeen reglement van de strafinrichtingen). Deze bepaling voorziet immers dat de bestuurscommissie uit haar leden een voorlopig bewindvoerder benoemt, die voor de goederen van de

des biens du condamné jusqu'à la nomination d'un curateur. Les commissions administratives n'existant plus, cet article est devenu inapplicable. Les nouvelles Commissions ne peuvent pas reprendre cette tâche, dans la mesure où elles ont pour mission exclusive d'exercer une surveillance sur le traitement réservé aux détenus.

Il paraît en tout état de cause, et pour l'ensemble des raisons susmentionnées, indiqué d'opter d'emblée pour la suppression de l'interdiction légale.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Article 1er

Cet article précise le fondement de compétence constitutionnel.

Art. 2

Cette disposition vise l'abrogation des articles 21 à 24, 89 et 90 du Code pénal.

Art. 3

Cet article vise l'adaptation de l'article 15 de la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle à la suppression de l'interdiction légale.

Art. 4

Cette disposition transitoire précise que dès l'entrée en vigueur de la présente loi, les interdictions légales en cours prennent également fin. Il est ainsi mis fin conformément aux dispositions du Code civil en la matière aux tutelles fondées sur l'interdiction légale.

Telle est la teneur du projet de loi que le gouvernement soumet à votre approbation.

La ministre de la Justice,

Laurette ONKELINX

veroordeelde zorg zal dragen tot een curator is benoemd. Omdat de bestuurscommissies niet meer bestaan, kan dit artikel ook niet meer toegepast worden. De nieuwe Commissies kunnen deze taak niet overnemen, omdat hun opdracht exclusief bestaat uit het toezichthouden op de manier waarop de gedetineerden worden behandeld.

Het lijkt hoe dan ook en omwille van alle hoger aangehaalde redenen raadzaam om meteen voor de afschaffing van de wettelijke onbekwaamheid te opteren.

ARTIKELSGEWIJZE BESPREKING

Artikel 1

Dit artikel bepaalt de constitutionele bevoegdheidsgrondslag.

Art. 2

Deze bepaling beoogt de opheffing van de artikelen 21 tot 24, 89 en 90 van het Strafwetboek.

Art. 3

Dit artikel beoogt de aanpassing van het artikel 15 van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling, aan de opheffing van de wettelijke onbekwaamheid.

Art. 4

Deze overgangsbepaling verduidelijkt dat bij de inwerking treden van deze wet ook de lopende wettelijke onbekwaamheden een einde nemen. De voorgedijen gebaseerd op de wettelijke onbekwaamheid zullen aldus worden afgesloten overeenkomstig de desbetreffende bepalingen van het Burgerlijk Wetboek.

Dit is de strekking van het ontwerp van wet dat de regering u ter goedkeuring voorlegt.

De minister van Justitie,

Laurette ONKELINX

AVANT-PROJET DE LOI

soumis à l'avis du Conseil d'État

Avant-projet de loi supprimant l'interdiction légale**CHAPITRE IER****Disposition générale****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE II**Dispositions modifiant le Code pénal****Art. 2**

Les articles 21 à 24, 89 et 90 du Code pénal sont abrogés.

CHAPITRE III

Dispositions modifiant la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale contre les anormaux et les délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964

Art. 3

A l'article 15 de la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle, sont apportées les modifications suivantes:

1) L'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante:

«La prescription des peines ne court pas lorsque le condamné est en liberté en vertu d'une décision de libération non révoquée.»;

2) L'alinéa 3 est abrogé.

CHAPITRE IV**Dispositions transitoires****Art. 4**

Les interdictions légales en cours prennent fin de plein droit lors de l'entrée en vigueur de la présente loi.

VOORONTWERP VAN WET

onderworpen aan het advies van de Raad van State

Voorontwerp van wet tot afschaffing van de wettelijke onbekwaamheid**HOOFDSTUK I****Algemene bepaling****Article 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II**Bepalingen tot wijziging van het Strafwetboek****Art. 2**

De artikelen 21 tot 24, 89 en 90 van het Strafwetboek worden opgeheven.

HOOFDSTUK III

Bepalingen tot wijziging van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen bij de wet van 1 juli 1964

Art. 3

In het artikel 15 van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1) Het eerste lid wordt als volgt vervangen:

«De verjaring van de straffen loopt niet wanneer de veroordeelde in vrijheid is krachtens een niet herroepen beslissing tot invrijheidstelling.»;

2) Het derde lid wordt opgeheven.

HOOFDSTUK IV**Overgangsbepaling****Art. 4**

De lopende wettelijke onbekwaamheden nemen van rechtswege een einde bij de inwerkingtreding van deze wet.

AVIS DU CONSEIL D'ÉTAT
N° 36.976/2

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Justice, le 15 avril 2004, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi «supprimant l'interdiction légale», a donné le 12 mai 2004 l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle l'observation ci-après.

Fondement juridique

Article 2

L'article 2 de l'avant-projet doit mentionner, par l'indication de leur nature et de leur date, tous les textes ayant apporté aux dispositions qu'il tend à abroger des modifications expresses encore en vigueur; il y a, dès lors, lieu d'y viser les lois des 12 juillet 1931 modifiant l'article 23 du Code pénal, 11 janvier 1954 portant modification de l'article 7 de la loi du 31 mai 1888 et des articles 22 et 23 du Code pénal concernant l'intervention légale et 10 juillet 1996 portant abolition de la peine de mort et modifiant les peines criminelles qui ont modifié les articles 21 à 23 du Code pénal.

La chambre était composée de

Messieurs

Y. KREINS, président de chambre,
J. JAUMOTTE,

Mesdames

M. BAGUET, conseillers d'État,
B. VIGNERON, greffier.

Le rapport a été présenté par M. J.-L. PAQUET, premier auditeur.

LE GREFFIER,

B. VIGNERON

LE PRÉSIDENT,

Y. KREINS

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE
NR. 36.976/2

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 15 april 2004 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet «tot afschaffing van de wettelijke onbekwaamheid», heeft op 12 mei 2004 het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het is vervangen bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Rechtsgrond

Artikel 2

In artikel 2 van het voorontwerp moeten de aard en de datum worden vermeld van alle teksten die uitdrukkelijke, nog steeds van kracht zijnde wijzigingen hebben aangebracht in de bepalingen die het artikel beoogt op te heffen; in dat artikel 2 moet bijgevolg worden verwezen naar de wet van 12 juli 1931 tot wijziging van artikel 23 van het Strafwetboek, naar de wet van 11 januari 1954 tot wijziging van artikel 7 van de wet van 31 mei 1888 en der artikelen 22 en 23 van het Strafwetboek betreffende de wettelijke ontzetting, alsook naar de wet van 10 juli 1996 tot afschaffing van de doodstraf en wijziging van de criminele straffen, die de artikelen 21 tot 23 van het Strafwetboek hebben gewijzigd.

De kamer was samengesteld uit

de Heren

Y. KREINS, kamervoorzitter,
J. JAUMOTTE,

Mevrouwen

M. BAGUET, staatsraden,
B. VIGNERON, griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J.-L. PAQUET, eerste auditeur.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER,

B. VIGNERON

DE VOORZITTER,

Y. KREINS

PROJET DE LOI

ALBERT, ROI DES BELGES,

A tous, présents et à venir,

SALUT.

Sur la proposition de Notre ministre de la Justice,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS:

Notre ministre de la Justice est chargé de présenter en Notre nom aux Chambres législatives et de déposer à la Chambre des Représentants le projet de loi dont la teneur suit:

CHAPITRE IER**Disposition générale****Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la Constitution.

CHAPITRE II**Dispositions modifiant le Code pénal****Art. 2**

L'article 21, modifié par la loi du 10 juillet 1996, l'article 22, modifié par la loi du 11 janvier 1954 et la loi du 10 juillet 1996, l'article 23, modifié par la loi du 12 juillet 1931, la loi du 11 janvier 1954 et la loi du 10 juillet 1996, et les articles 24, 89 et 90 du Code pénal sont abrogés.

WETSONTWERP

ALBERT, KONING DER BELGEN,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen,

ONZE GROET.

Op de voordracht van onze minister van Justitie,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

Onze minister van Justitie is gelast het ontwerp van wet waarvan de tekst hierna volgt, in Onze naam aan de Wetgevende Kamers voor te leggen en bij de Kamer van volksvertegenwoordigers in te dienen:

HOOFDSTUK I**Algemene bepaling****Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

HOOFDSTUK II**Bepalingen tot wijziging van het Strafwetboek****Art. 2**

Het artikel 21, gewijzigd door de wet van 10 juli 1996, het artikel 22, gewijzigd door de wet van 11 januari 1954 en de wet van 10 juli 1996, het artikel 23, gewijzigd door de wet van 12 juli 1931, de wet van 11 januari 1954 en de wet van 10 juli 1996, en de artikelen 24, 89 en 90 van het Strafwetboek worden opgeheven.

CHAPITRE III

Dispositions modifiant la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale contre les anormaux et les délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964

Art. 3

A l'article 15 de la loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle, sont apportées les modifications suivantes:

1) L'alinéa 1er est remplacé par la disposition suivante:

«La prescription des peines ne court pas lorsque le condamné est en liberté en vertu d'une décision de libération non révoquée.»;

2) L'alinéa 3 est abrogé.

CHAPITRE IV

Disposition transitoire

Art. 4

Les interdictions légales en cours prennent fin de plein droit lors de l'entrée en vigueur de la présente loi.

Donné à Bruxelles, le 14 juin 2004

ALBERT

PAR LE ROI :

La ministre de la Justice,

Laurette ONKELINX

HOOFDSTUK III

Bepalingen tot wijziging van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijziging van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van de maatschappij tegen de abnormalen en de gewoontemisdadigers, vervangen bij de wet van 1 juli 1964

Art. 3

In het artikel 15 van de wet van 5 maart 1998 betreffende de voorwaardelijke invrijheidstelling worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1) Het eerste lid wordt als volgt vervangen:

«De verjaring van de straffen loopt niet wanneer de veroordeelde in vrijheid is krachtens een niet herroepen beslissing tot invrijheidstelling.»;

2) Het derde lid wordt opgeheven.

HOOFDSTUK IV

Overgangsbepaling

Art. 4

De lopende wettelijke onbekwaamheden nemen van rechtswege een einde bij de inwerkingtreding van deze wet.

Gegeven te Brussel, 14 juni 2004

ALBERT

VAN KONINGSWEGE :

De minister van Justitie,

Laurette ONKELINX

ANNEXE

BIJLAGE

TEXTE DE BASE

CODE PENAL

Article 21

Seront en état d'interdiction légale pendant la durée de leur peine:

1° les condamnés contradictoirement à la réclusion à perpétuité ou à temps;

2° les condamnés contradictoirement à la détention à perpétuité ou à temps, pour un terme de dix à quinze ans ou un terme supérieur;

3° les condamnés contradictoirement à la détention de cinq à dix ans, soit dans le cas de récidive, soit dans le cas de concours de plusieurs crimes.

Article 22

L'interdiction légale enlève au condamné la capacité d'administrer des biens et d'en disposer, si ce n'est par testament et par contrat de mariage.

Article 23

Il sera nommé, au condamné en état d'interdiction légale, un curateur pour gérer ses biens: cette nomination et cette gestion sont soumises aux dispositions du code civil relatives à la tutelle des interdits.

La commission administrative de la prison commettra un administrateur provisoire, choisi parmi ses membres, pour prendre soin des biens du condamné jusqu'à nomination du curateur.

L'article 506 du Code civil n'est pas applicable aux interdits légaux.

Article 24

Pendant la durée de l'interdiction légale, il ne pourra être remis au condamné aucune somme, provision ou portion de ses revenus.

TEXTE ADAPTE AU PROJET DE LOI

CODE PENAL

Article 21

Abrogé

Article 22

Abrogé

Article 23

Abrogé

Article 24

Abrogé

BASISTEKST**STRAFWETBOEK**

Artikel 21

In staat van wettelijke onbekwaamheid zijn tijdens de duur van hun straf:

1° Zij die op tegenspraak zijn veroordeeld tot levenslange of tijdelijke opsluiting;

2° Zij die op tegenspraak zijn veroordeeld tot levenslange hechtenis of tot hechtenis voor een termijn van tien tot vijftien jaar of een langere termijn;

3° Zij die op tegenspraak zijn veroordeeld tot hechtenis voor een termijn van vijf tot tien jaar, hetzij in geval van herhaling, hetzij in geval van samenloop van verscheidene misdaden.

Artikel 22

De wettelijke onbekwaamheid ontnemt aan de veroordeelde de bekwaamheid om zijn goederen te beheeren en erover te beschikken, behalve bij testament en bij huwelijkscontract.

Zij begint met de dag waarop de veroordeling onherroepelijk is geworden.

Artikel 23

Over de veroordeelde die in staat van wettelijke onbekwaamheid is, wordt een curator benoemd om zijn goederen te beheeren; die benoeming en dat beheer zijn onderworpen aan de bepalingen van het Burgerlijk Wetboek betreffende de voogdij van onbekwaamverklaarden. De bestuurscommissie van de gevangenis benoemt uit haar leden een voorlopige bewindvoerder, die voor de goederen van de veroordeelde zorg zal dragen totdat de curator benoemd is.

Artikel 506 van het Burgerlijk Wetboek is niet van toepassing op wettelijk onbekwamen.

Artikel 24

Zolang de wettelijke onbekwaamheid van de veroordeelde duurt, mag hem geen som, voorschot of gedeelte van zijn inkomsten worden uitgekeerd.

TEKST AANGEPAST AAN HET ONTWERP**STRAFWETBOEK**

Artikel 21

Opgeheven

Artikel 22

Opgeheven

Artikel 23

Opgeheven

Artikel 24

Opgeheven

Article 89

Seront en état d'interdiction légale, pendant la durée de leur peine, les condamnés dont la peine aura été commuée en une autre peine emportant cette interdiction aux termes de l'article 21.

Article 90

L'interdiction légale cessera lorsque le condamné aura obtenu remise de sa peine ou la commutation de celle-ci en une autre peine qui n'emporte point cette interdiction.

Loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale contre les anormaux et les délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964

Article 15

L'interdiction légale est suspendue et la prescription des peines ne court pas lorsque le condamné est en liberté en vertu d'une décision de libération non révoquée.

La prescription ne peut être invoquée dans le cas visé à l'article 10, 2°, de la loi du 18 mars 1998 instituant les commissions de libération conditionnelle.

En cas de révocation, l'état d'interdiction légale n'est réinstauré qu'au moment où le condamné est privé de sa liberté pour exécuter sa peine.

Article 89

Abrogé

Article 90

Abrogé

Loi du 5 mars 1998 relative à la libération conditionnelle et modifiant la loi du 9 avril 1930 de défense sociale contre les anormaux et les délinquants d'habitude, remplacée par la loi du 1er juillet 1964

Article 15

La prescription des peines ne court pas lorsque le condamné est en liberté en vertu d'une décision de libération non révoquée.

La prescription ne peut être invoquée dans le cas visé à l'article 10, 2°, de la loi du 18 mars 1998 instituant les commissions de libération conditionnelle.

Artikel 89

Tijdens de duur van hun straf zijn in staat van wettelijke onbekwaamheid de veroordeelden wier straf vervangen is door een andere straf welke, luidens artikel 21, die onbekwaamheid ten gevolge heeft.

Artikel 90

De wettelijke onbekwaamheid houdt op, wanneer de veroordeelde kwijtschelding van zijn straf verkrijgt of vervanging van die straf door een andere straf welke die onbekwaamheid niet ten gevolge heeft.

**Wet van 5 maart 1998 betreffende de
voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijzing
van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van
de maatschappij tegen de abnormalen en de
gewoontemisdadigers, vervangen bij de wet van
1 juli 1964**

Artikel 15

De wettelijke onbekwaamheid wordt geschorst en de verjaring van de straffen loopt niet wanneer de veroordeelde in vrijheid is krachtens een niet herroepen beslissing tot invrijheidstelling.

Verjaring kan niet worden aangevoerd in het geval bedoeld in artikel 10, 2°, van de wet van 18 maart 1998 tot instelling van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling.

In geval van herroeping gaat de staat van wettelijke onbekwaamheid pas opnieuw in op het ogenblik dat de veroordeelde van zijn vrijheid is beroofd met het oog op de tenuitvoerlegging van de straf

Artikel 89

Opgeheven

Artikel 90

Opgeheven

**Wet van 5 maart 1998 betreffende de
voorwaardelijke invrijheidstelling en tot wijzing
van de wet van 9 april 1930 tot bescherming van
de maatschappij tegen de abnormalen en de
gewoontemisdadigers, vervangen bij de wet van
1 juli 1964**

Artikel 15

De verjaring van de straffen loopt niet wanneer de veroordeelde in vrijheid is krachtens een niet herroepen beslissing tot invrijheidstelling.

Verjaring kan niet worden aangevoerd in het geval bedoeld in artikel 10, 2°, van de wet van 18 maart 1998 tot instelling van de commissies voor de voorwaardelijke invrijheidstelling.